सौतिरुवाच। शप्तस्तु भृगुणा वह्निः क्रुद्धो वाक्यमथाब्रवीत्। किमिदं साहसं ब्रह्मन् कृतवानसि मां प्रति।
धर्म्मे प्रयतमानस्य सत्यञ्च वदतः समं। पृष्टोयदब्रुवं सत्यं व्यभिचारोऽत्र को मम।
पृष्टोहि साक्षी यः साक्ष्यं जानानोऽप्यन्यथा वदेत्। स पूर्व्वानात्मनः सप्त कुले हन्यात्तथापरान्।
यश्च कार्य्यार्थतत्त्वज्ञो जानानोऽपि नभाषते। सोऽपि तेनैव पापेन लिप्यते नात्र संशयः।
शक्तोऽहमपि शप्तुं त्वां मान्यास्तु ब्राह्मणा मम। जानतोऽपि च ते ब्रह्मन् कथयिष्ये निबोध तत्। ९२५
योगेन वहुधात्मानं कृत्वा तिष्ठामि मूर्त्तिषु। अग्निहोत्रेषु सत्रेषु क्रियासु च मखेषु च।
वेदोक्तेन विधानेन मयि यद्धूयते हविः। देवताः पितरश्चैव तेन तृप्ता भवन्ति वै।
आपोदेवगणाः सर्व्वे आपः पितृगणास्तथा। दर्शश्च पौर्णमासश्च देवानां पितृभिः सह।
देवताः पितरस्तस्मात्पितरश्चापि देवताः। एकीभूताश्च दृश्यन्ते पृथक्त्वेन च पर्व्वसु।
देवताः पितरश्चैव भुञ्जते मयि यद्धुतं। देवतानां पितॄणाञ्च मुखमेतदहं स्मृतं। ९२०
अमावास्यां हि पितरः पौर्णमास्यां हि देवताः। मन्मुखेनैव हूयन्ते भुञ्जते च हुतं हविः। सर्व्वभक्षः कथं तेषां भविष्यामि मुखं त्वहं।
॥ सौतिरुवाच ॥ चिन्तयित्वा ततो वह्निश्चक्रे संहारमात्मनः। द्विजानामग्निहोत्रेषु यज्ञसत्रक्रियासु च।
निरोङ्कारवषट्कारा: स्वधास्वाहाविवर्जिताः। विनाऽग्निना प्रजाः सर्व्वास्तत आसन्सुदुःखिताः।
अथर्षयः समुद्विग्ना देवान् गत्वाऽब्रुवन्वचः। अग्निनाशात्क्रियाभ्रंशाद्भ्रान्ता लोकास्त्रयोऽनघाः।
विदह्यमत्र यत्कार्य्यं नस्यात्कालात्ययो यथा। अथर्षयश्च देवाश्च ब्रह्माणमुपगम्य तु। ९२५
अग्नेरावेदयञ्छापं क्रियासंहारमेव च। भृगुणा वै महाभाग शप्तोऽग्निः कारणान्तरे।
कथं देवमुखो भूत्वा यज्ञभागाद्यभुक्तथा। हुतभुक् सर्व्वलोकेषु सर्व्वभक्षत्वमेष्यति।
श्रुत्वा तु तद्वचस्तेषामग्निमाहूय विश्वकृत्। उवाच वचनं श्लक्ष्णं भूतभावनमव्ययं।
लोकानामिह सर्व्वेषां त्वं कर्त्ता चान्त एव च। त्वं धारयसि लोकांस्त्रीन् क्रियाणाञ्च प्रवर्त्तकः।
स तथा कुरु लोकेश मोक्षिष्येरन्यथा क्रियाः। कस्मादेवं विमूढस्त्वमीश्वरः सन् हुताशन। ९२०
त्वं पवित्रं सदा लोके सर्व्वभूतगतिश्चह। न त्वं सर्व्वशरीरेण सर्व्वभक्षत्वमेष्यसि।
अपाने ह्यर्चिषोयास्ते सर्व्वं भोक्ष्यन्ति ताः शिखिन्। क्रव्यादा च तनुर्या ते सा सर्व्वं भक्षयिष्यति। यथा सूर्य्यांशुभिःस्पृष्टं सर्व्वं शुचि विभाव्यते।
तथा त्वदर्चिर्भिर्दग्धं सर्व्वं शुचि भविष्यति। त्वमग्ने परमं तेजः स्वप्रभावाद्विनिर्गतं।
स्वतेजसैव तं शापं कुरु सत्यस्तपोर्व्विभो। देवानां चात्मनो भागं गृहाण त्वं मुखे हुतं।
॥ सौतिरुवाच ॥ एवमस्त्विति तं वह्निः प्रत्युवाच पितामहं। जगाम शासनं कर्त्तुं देवस्य परमेष्ठिनः। ९२५
देवर्षयश्च मुदितास्ततोजग्मुर्यथागतं। ऋषयश्च यथापूर्व्वं क्रियाः सर्व्वाः प्रचक्रिरे।
दिवि देवा मुमुदिरे भूतसङ्घाश्च लौकिकाः। अग्निश्च परमां प्रीतिमवाप हतकल्मषः।
एवं स भगवाञ्छापं लेभेऽग्निर्भृगुतः पुरा। एवमेष पुराद्वृत्त इतिहासोऽग्निशापजः। पुलोम्नश्च विनाशोऽयं च्यवनस्य च सम्भवः।
इत्यादि पर्व्वणि पौलोमे सप्तमोऽध्यायः॥ ७॥